

VILNIAUS UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Vilniaus universiteto
Senato posėdyje
2013 m. kovo mėn. 21 d.

VAIKŲ LIGŲ IR VAIKŲ REUMATOLOGIJOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMA

LEP Vilniaus universiteto rektorius
prof. Jūras Banys

Rezidentūros studijų programos
aprašo rengimo grupės vadovas

Prov. Vytautas Usonis

(parašas)

Vilnius, 2013 m. balandžio mėn. 22 d.

VILNIAUS UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Vilniaus universiteto
Senato posėdyje
2013 m. kovo mėn. 21 d.

VAIKŲ LIGŲ IR VAIKŲ REUMATOLOGIJOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMA

LEP Vilniaus universiteto rektorius
prof.Juras Banys

.....

Rezidentūros studijų programos
aprašo rengimo grupės vadovas

Prov. Vytautas Usonis

.....

(parašas)

Vilnius, 2013 m. balandžio mėn.....d.

Santrumpos

Santrumpa	Pilnas pavadinimas
VR	Vaikų reumatologija
ES	Europos sąjunga
UEMS	Europos sąjungos medicinos specialistų sąjungos ir Europos pediatrijos akademijos (<i>European Union of Medical Specialists [Union Europeenne des Medecines Specialistes; UEMS], European Academy of Paediatrics</i>)
LR	Lietuvos respublika (-kos)
VU	Vilniaus universitetas
VU MF	Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas
SAM	Sveikatos apsaugos ministerija
MN	Medicinos norma
VL-VUSK	Vaikų ligoninė, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos filialas
PC	Pediatrijos centras
VOTC	Vaikų Ortopedijos-traumatologijos centras
VITAC	Vaikų intensyvios terapijos ir anesteziologijos centras
VMRC	Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centras
VUL SK RS	Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos, Reumatologijos skyrius
KP	Vaikų ligoninės konsultacinė poliklinika

Rezidentūros studijų programos duomenys

Rezidentūros studijų programa	vaikų ligos ir vaikų reumatologija
Studijų sritis	biomedicinos mokslai
Studijų kryptis	<i>medicina</i>
Studijų rūšis	rezidentūra
Studijų trukmė (metais)	5 (54 mėn)
Programos apimtis kreditais	216
Būtina stojančiojo kvalifikacija	medicinos gydytojas
Suteikiama profesinė kvalifikacija	Vaikų ligų gydytojas ir vaikų reumatologas

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai

Studijų programos tikslas – laipsnio nesuteikiančios universitetinės medicinos krypties studijos, skirtos paruošti specialistą – vaikų ligų gydytoją ir vaikų reumatologą, galintį teikti kvalifikuotas antrines ir tretines asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

1 lentelė. Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos rezidentūros studijų programos tikslų, numatomų studijų rezultatų ir studijų dalykų (modulių) sąsajos

Programos tikslai	Numatomi studijų rezultatai	Studijų dalykai (moduliai)
Profesinės veiklos nuostatos	Gebės veikti sąžiningai ir laikytis etinių įsipareigojimų, taikyti geros medicininės praktikos principus darbe, gebės kritiškai ir savikritiškai mąstyti, būti kūrybiškas, iniciatyvus, mokės siekti tikslo; gebės bendrauti su kitais.	Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Ambulatorinė vaikų reumatologija
Profesinė elgsena	Gebės įvertinti savo kompetencijos ribas ir, jei reikia, kreiptis pagalbos, gebės veikti naujų situacijų sąlygomis ir prie jų prisitaikyti, veikti savarankiškai, spręsti problemas ir priimti sprendimus, bendrauti ir dirbti komandoje kartu su kitų sričių specialistais ir kitų mokslų ekspertais; gebės organizuoti ir planuoti.	Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Ambulatorinė vaikų reumatologija Vaikų reumatinių ligų rehabilitacija
Profesinės patirties sklaida	Gebės analizuoti ir apibendrinti, mokytis tolesnių studijų metu, savarankiškai ir visą gyvenimą, gebės taikyti teorines žinias praktikoje, gebės mokyti kitus.	Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Ambulatorinė vaikų reumatologija
Profesinė erudicija	Gebės suvokti aplinkos	Stacionarinė vaikų

	įvairovę ir daugiakultūriškumą, suprasti ir atsižvelgti į kitų kultūrų papročius, dirbti tarptautinėje aplinkoje ir bendrauti kitomis užsienio kalbomis, gebės siekti bendrųjų ne medicinos mokslų srities žinių.	reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Suaugusių reumatologijos pagrindai
Paciento konsultavimas	Gebės efektyviai, dalykiškai ir kvalifikuotai konsultuoti reumatinėmis ligomis sergančius pacientus, atsižvelgdamas į jų poreikius.	Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal), rehabilitacija Ambulatorinė vaikų reumatologija Suaugusių reumatologijos pagrindai
Klinikinių požymių įvertinimas, tyrimų paskyrimas, diferencinė diagnostika ir stebėjimo plano sudarymas	Gebės atpažinti, įvertinti ir apibūdinti reumatinių ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą; mokės paskirti ir atlikti tikslinius tyrimus ir interpretuoti jų rezultatus, atlikti diferencinę diagnostiką, sudaryti atitinkamą paciento stebėjimo planą ir jį aptarti su pacientu ir jo tėvais (ar globėjais).	Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Ambulatorinė vaikų reumatologija Radiologinė ir ultragarsinė reumatinių ligų diagnostika Klinikinė imunologija Suaugusių reumatologijos pagrindai Vaikų otorinolingologija, dermatologija, nefrologija, alergologija ir pulmonologija Reumatinių ir autoimuninių ligų patloginė anatomija
Gydymo paskyrimas	Gebės paskirti adekvatų ir tinkamą gydymą, suderinti atitinkamus vaistus ir gretutinius gydymo metodus, įvertinti vaistų ir kitų gydymo metodų tinkamumą ir potencialią naudą bei žalą.	Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Ambulatorinė vaikų reumatologija Suaugusių reumatologijos pagrindai Vaikų otorinolingologija, dermatologija, nefrologija, alergologija ir pulmonologija

<p>Veiksmingas bendravimas medicinos praktikoje</p>	<p>Gebės aiškiai, jautriai ir efektyviai bendrauti su reumatinėmis ligomis sergančiais pacientais, paciento tėvais (artimaisiais) ir kolegomis.</p>	<p>Vaikų reumatinių ligų reabilitacija Ambulatorinė vaikų reumatologija Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Vaikų reumatinių ligų reabilitacija</p>
<p>Psichologinių ir socialinių paciento ligos aspektų įvertinimas</p>	<p>Gebės įvertinti psichologinius, socialinius veiksnius ir jų įtaką ligos pasireiškimui, gebės išsiaiškinti galimą stresą, susijusį su liga, aplinkos veiksnių poveikį.</p>	<p>Ambulatorinė vaikų reumatologija Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Vaikų reumatinių ligų reabilitacija</p>
<p>Įrodymais pagrįstos medicinos principų, gebėjimų ir žinių pritaikymas</p>	<p>Gebės taikyti moksliskai pagrįstus įrodymus praktikoje, susirasti reikiamą medicinos literatūrą ir kritiškai ją įvertinti.</p>	<p>Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Vaikų otorinolaringologija, dermatologija, nefrologija, alergologija ir pulmonologija Suaugusių reumatologijos pagrindai Mokslinio darbo įgūdžiai Pedagoginio darbo įgūdžiai</p>
<p>Gebėjimas taikyti mokslinius principus, metodus ir žinias medicinos praktikoje ir tyrimuose</p>	<p>Gebės praktikoje taikyti moksliskai pagrįstus įrodymus, susirasti atitinkamą literatūrą, kritiškai įvertinti medicinos literatūros duomenis; gebės taikyti mokslinius principus, metodus ir žinias medicinos praktikoje ir moksliniuose tyrimuose.</p>	<p>Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Suaugusių reumatologijos pagrindai Mokslinio darbo įgūdžiai</p>
<p>Biomedicinos mokslų pasiekimų taikymas</p>	<p>Gebės taikyti medicinos praktikoje biomedicinos mokslų principus, metodus ir žinias.</p>	<p>Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Mokslinio darbo įgūdžiai Pedagoginio darbo įgūdžiai</p>
<p>Veiksmingas informacijos ir informacinių technologijų</p>	<p>Gebės tinkamai laikyti ir saugoti visą medicininę</p>	<p>Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal,</p>

naudojimas medicinos praktikoje	dokumentaciją, naudoti kompiuteriu ir ieškoti informacijos šaltinių, saugoti ir atnaujinti informaciją.	Vrl, Njal) Radiologinė ir ultragarsinė reumatinių ligų diagnostika Klinikinė imunologija Mokslinio darbo įgūdžiai
Etinių ir teisinių principų taikymas medicinos praktikoje	Gebės išlaikyti konfidencialumą ir taikyti etinius principus klinikinėje praktikoje, pildyti informuoto asmens sutikimo formas, laikytis ir taikyti nacionalinius ir Europos teisės aktus klinikinėje praktikoje.	Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) Vaikų reumatinių ligų reabilitacija
Sveikos gyvensenos propagavimas, visuomenės sveikatos klausimų sprendimas ir veiksmingas darbas sveikatos apsaugos sistemoje	Gebės pacientui suteikti priežiūrą, kuri sumažina jo pažeidimo riziką; gebės taikyti apsaugos priemones, užkertančias kelią plisti infekcijoms; gebės užsiimti medicinos praktika pagal galiojantį profesijos reglamentavimą ir sertifikavimą; užimti aiškia visuomeninę poziciją gerindamas asmens ir visuomenės sveikatą.	Ambulatorinė vaikų reumatologija

Teisės aktų, nustatančių reikalavimus įgyjamai vaikų ligų gydytojo ir vaikų reumatologo kvalifikacijai, sąrašas

Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos rezidentūros programa parengta atsižvelgiant į šiuos dokumentus:

- Vaiko teisių konvencija (Priimta 1989.11.20 JT Generalinės Asamblėjos 44/25 rezoliucija. LT prisijungė 1992.01.05, LR Seimas ratifikavo 1995.07.03)
- Europos tarybos ir Europos parlamento direktyvos 93/16/EEB ir 2001/19/EB;

Europos medicinos specialistų rengimo teisinius aktus (*Charter on training of medical specialists in the European community; Charter adopted by the Management Council of the UEMS, October 1993, <http://www.uems.net/uploadedfiles/176.pdf>*); *Charter on training in pediatric rheumatology approved by the UEMS Section on Paediatrics (CESP), 2008 (revised European Syllabus and*

Training Programme in pediatric Rheumatology, <http://www.eapaediatrics.eu/wp-content/uploads/2011/11/final-Revised-syllabus-and-training-programme2008.doc>

- LR Medicinos praktikos mokslo įstatymas (1996.09.25 Nr.I-1555);
- LR Aukštojo mokslo įstatymas (2000.03.21 Nr.VIII-1586);
- LR Vyriausybės 2003.10.31 nutarimas Nr.1539 dėl gydytojų rengimo;
- LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymas dėl nuosekliųjų studijų programų nuostatų patvirtinimo (2000 m. spalio 26 d. Nr 1326, Vilnius);
- LR Švietimo ir mokslo ministro ir LR Sveikatos apsaugos ministro 2004.06.17 įsakymas Nr. ISAK-969/V-445, Dėl medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimų ir rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo nuostatų patvirtinimo;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas dėl medicinos normos MN 66:1999, gydytojas pediatras, teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė (1999 m. 02 26 d. Nr.96, Vilnius);
- Vilniaus universiteto statutas.
- Vilniaus universiteto medicinos ir odontologijos rezidentūros reglamentas (patvirtintas VU Senato posėdyje 2004 m.)
- Lietuvos studijų kokybės vertinimo centro pateiktus metodinius patarimus (Rezidentūros studijų programos aprašas, Vilnius, 2005).
- UEMS tinklalapis

Programos poreikis

Vaikų gydytojais atsakingi už sveikų vaikų auginimą, vaikystės ligų profilaktiką, sveikos gyvensenos pagrindų formavimą, ankstyvą įgimtų bei kitų ligų diagnostiką, dažniausių vaikų ligų gydymą bei profilaktiką. Vaikų gydytojas daugiau ar mažiau dirba su kiekvienu Lietuvos vaiku, kiekviena šeima.

Kvalifikacinius reikalavimus vaikų gydytojams apibrėžia tiek bendrieji dokumentai (pvz. Vaiko teisių konvencija, kiti vaikų teises apibrėžiantys dokumentai), tiek aukščiau paminėti ES ir LR norminiai dokumentai, tiek praktinio darbo ypatumai bei poreikiai.

Vaikų rezidentūros programa yra pagrindinė ir bazinė vaikų sveikatą užtikrinančių specialistų rengimo programa. Savo apimtimi bei trukme ši programa turi atitikti bent minimalius ES reikalavimus.

Vaikų reumatinės ligos yra sisteminės, pažeidžiančios ne tik judamąjį aparatą, bet ir kitas organizmo sistemas, sukeliančios ilgalaikį sergamumą, invalidumą, reikalaujančios didelio išmanymo jas diagnozuojant bei gydant. Remiantis įvairių šalių duomenimis, ne mažiau kaip kas

dešimtas vaikas per vaikystę kreipiasi medicininės pagalbos dėl skundų, būdingų reumatinėms ligoms. Visame pasaulyje vaikų sergamumas reumatinėmis ligomis, ypač – jaunatviniais idiopatiniais artritais kasmet auga, į klinikinę praktiką ateina nauji – biologiniai preparatai, galintys užtikrinti žymiai efektyvesnį gydymą ir ligos išėitis. Jaunatvinis idiopatinis artritas (JIA) – viena sunkiausių vaikų reumatinių ligų, negydoma (ar neadekvačiai gydoma) sukelianti vaikų neįgalumą, fizinio vystymosi, regos sutrikimus, labai bloginanti vaiko gyvenimo kokybę. Sergamumas šia liga Lietuvoje yra apie 1.2 - 1000 vaikų iki 18 metų, t.y mūsų šalyje yra apie 1000 JIA ligonių. Mažiausiai 10% iš jų ligos eiga yra sunki. Iki biologinės terapijos eros neįgalumas dėl JIA buvo trečioje vietoje tarp visų neįgalumo priežasčių. Jaunatvinis idiopatinis artritas – tai šešios iš esmės atskiros ligos, turinčios skirtingą genetinį pagrindą, specifinę kliniką, eigą bei išėitis ir reikalaujančios skirtingo gydymo. Tarp jų sunkiausia yra JIA sisteminė forma ir JIA poliartritas. Visų JIA variantų metu tarp uždegimą sukeliančių citokinų yra randamas tumoro nekrozės faktorius (TNF α), tačiau jo koncentracijos atskirų formų metu skiriasi. JIA gydymui vartojami gliukokortikoidai, citostatikai, kiti imuninę sistemą slopinantys preparatai.

Jau antrą dešimtmetį Lietuvoje vartojami biologinės terapijos vaistai (anti-TNF α preparatai), kurie sukėlė tikrą revoliuciją JIA sergančių pacientų gydyme. Paskutiniaisiais metais Lietuvoje atsirado ir kitas uždegimo grandis veikiantys biologiniai preparatai, neretai žymiai efektyvesni už anti-TNF α preparatus. Didžiajai daugumai ligonių laiku pradėtas gydymas biologiniais preparatais leidžia išvengti negalios ir užtikrina pilnavertį gyvenimą bei vystymąsi.

Pastaraisiais metais daugėja uždegiminių sisteminių jungiamojo audinio ligų, nustatomi anksčiau nežinoti autouždegiminiai sindromai, tačiau Lietuvoje vaikų reumatinių ligų diagnostika prastėja, daugėja užleistų ligų atvejų, efektyvus gydymas vėluoja, o specialistų, išmanančių šias ligas, jų prieinamumas ir galimybės teikti vaikų reumatologijos paslaugas nuolat mažėja dėl jų natūralaus senėjimo. Lietuvoje vaikų reumatologai, panaikinus vaikų kardioreumatologo specialybę, nerengiami jau antrą dešimtmetį. Tuo tarpu daugumoje Europos sąjungos valstybių (tarp jų ir Latvijoje, Lenkijoje, Čekijoje) bei iš išsivysčiusiose pasaulio šalyse per paskutinįjį dešimtmetį patvirtinta vaikų reumatologo pediatriinė specialybė, būsimieji gydytojai ruošiami dviejų metų specializuotoje rezidentūroje (po vaikų ligų rezidentūros studijų), Europoje patvirtinta vaikų rezidentūros programa ir artimiausiu metu bus įvesta specialybė „Europos vaikų reumatologas“.

Įvedus Vaikų ligų ir vaikų reumatinių ligų rezidentūrą, greta bazinių vaikų gydytojui reikiamų žinių ir įgūdžių, rezidentas įgys teorinių žinių ir praktinių gebėjimų, reikalingų Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos rezidentūros studijų programa

kvalifikuotam vaikų reumatologui teikti pagalbą vaikui pagal galiojančius šios specialybės ES ir LR reikalavimus. Ši VRL rezidentūros programa parengta vadovaujantis ES tipine VRL specialistų rengimo programa.

Programos sandara

Bendrieji reikalavimai

- Dėmesys pacientui. Rezidentai turi išmokti suprasti specialiuosius vaiko poreikius, išmokti bendravimo su vaikais ir jų šeima. Ypatingas dėmesys būtinas bendraujant su paaugliais.
- Profesinis bendravimas (vaiko pasitikėjimas sveikatos paslaugų teikėjais). Rezidentai turi išmokti bendravimo su vaikais, tėvais ar globėjais, surinkti ligos anamnezę, bendrauti vaikui suprantama kalba ir ištirti vaiką.
- Bendravimas, esant ypatingoms aplinkybėms. Rezidentai turi išmokti bendrauti su pacientu, tėvais ar globėjais, esant ypatingoms situacijoms: pirmą kartą diagnozavus apsigimimus, negalią ar piktybinius auglius, esant emocinėms ar psichikos problemoms, sergant nepagydomomis ligomis, esant gyvybei grėsmingoms būklėms, terminalinėms ligų stadijoms, prievartos prieš vaiką atvejais.
- Kitų kultūrų supratimas. Rezidentai turi išmokti nediskriminuojančio požiūrio bendraujant su kitų etninių ar socialinių grupių tėvais ar globėjais.
- Vaiko teisių žinojimas. Rezidentas turi susipažinti su pagrindiniais vaiko teisių nacionaliniais ir tarptautiniais dokumentais (Vaiko teisių konvencija ir kitais).
- Etiniai principai. Rezidentas turi susipažinti su pagrindiniais mokslinių tyrimų etikos principais, Helsinkio deklaracija, etikos komitetų veikla, gyvybę palaikančių procedūrų, organų transplantacijos ir genetinės inžinerijos ir kitos medicininės veiklos etiniais aspektais.
- Profesinio diskretiškumo ir konfidencialumo klausimai
- Dėmesys kolegoms
- Ryšių su kolegomis, medicinos personalu ligoninėje ir visuomenėje nustatymas ir palaikymas. Profesinės atsakomybės aptariant kolegų veiksmus ugdymas.
- Savikritiškumas. Mokyti įvertinti savo kompetencijos ribas, mokyti siekti patarimo bei pagalbos, suklydus – priimti kritiką, atstatyti tiesą.
- Mokymas suformuluoti problemą. Rezidentas turi išmokti aiškiai ir suprantamai pristatyti medicininės problemas.
- Raštvedyba, dokumentų tvarkymas. Rezidentas turi susipažinti su pagrindiniais medicininių dokumentų tvarkymo reikalavimais, išmokti tinkamai pildyti ligos istoriją, kitus medicininius dokumentus, išmokti naudotis elektroninėmis sveikatos apsaugos sistemomis.
- Medicinos teisė. Rezidentas turi susipažinti su pagrindiniais veiklą reglamentuojančiais teisiniais (norminiais) dokumentais.
- Informacijos pateikimas. Rezidentas turi išmokti teikti medicininę informaciją, nustatyti savo kompetencijos teikti šią informaciją ribas, atsižvelgiant į pacientų teisių bei kitus reikalavimus.
- Kritiškas medicinos literatūros skaitymas. Rezidentas turi išmokti kritiškai skaityti medicininę literatūrą, išmokti vertinti informacijos šaltinių patikimumą.

Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos rezidentūros programos studijų planas

Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos rezidentūros trukmė – penkeri metai (54 darbo mėnesiai, atskaičius atostogas ir 216 studijų kreditų). Ketveri metai skiriami bendrosios pediatrijos studijoms, penktieji – vaikų reumatologijos studijoms. Kiekvienais metais numatyti įvairių būtinų studijų ciklai, kurių trukmė svyruoja nuo 1 mėnesio iki 7 mėnesių (nuo 4 iki 28 kreditų). Kiekvieno ciklo metu, kartu su specialiaisiais vaikų ligų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos klausimais, nagrinėjami ir bendrieji vaikų priežiūros, bendravimo su šeima klausimai. Trumpi ciklai (pvz.: vaikų chirurgija ar otorinolaringologija) yra daugiau pažintiniai. Jų metu rezidentas privalo išmokti šių specialybių bendrybes ir mokėti suteikti skubią pirminę pagalbą. Priede (P1) pridedamos dalyko arba ciklo programos.

Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos rezidentūros suvestinis planas

Programos modulis	Ciklo kodas	Trukmė	Kreditai	Vieta
Vaikų ligų studijos				
Ambulatorinė pediatrija	BP-Pol	2 mėn	8	Vilniaus m. Centro poliklinika
Vaikų alergologija	BP-Alr	2 mėn	8	VL-VUSK PC
Vaikų chirurgija	BP-Chr	1 mėn	4	VL-VUSK
Vaikų endokrinologija	BP-End	1 mėn	4	VL-VUSK PC
Vaikų gastroenterologija, hepatologija ir mityba	BP-Gen	3 mėn	12	VL-VUSK PC
Vaikų infekcinės ligos	BP-Inf	4 mėn	16	VL-VUSK PC
Vaikų intensyvioji terapija	BP-Int	4 mėn	16	VL-VUSK PC
Vaikų kardiologija	BP-Kar	2 mėn	8	VMUL, VL-VUSK PC
Įgimtos širdies ydos	BP-Įši	1 mėn.	4	VUSK
Vaikų nefrologija	BP-Nef	2 mėn	8	VL-VUSK PC
Neonatologija	BP-Neo	3 mėn	12	VMUL ir VL-VUSK Neo-C
Vaikų neurologija	BP-Neu	2 mėn	8	VL-VUSK PC
Vaikų onkohematologija	BP-Onh	3 mėn	12	VL-VUSK PC
Vaikų ir paauglių psichiatrija ir raidos sutrikimų rehabilitacija	BP-Psr	3 mėn	12	VL-VUSK VRC
Vaikų pulmonologija ir ftiziatrija	BP-Pul	5 mėn	20	VL-VUSK, VMUVL
Vaikų reumatologija	BP-Reu	2 mėn	8	VL-VUSK PC
Vaikų otorinolaringologija	BP-Lor	1 mėn	4	VL-VUSK

Pasirenkamieji ciklai	BP-Pas	2 mėn	8	
Viso pediatrijos studijos		43 mėn	172	
Vaikų reumatologijos studijos				
Vaikų artritai	VR-Va	3 mėn.	12	VL-VUSK PC
Difuzinės jungiamojo audinio ligos	VR-Djal	1 mėn.	4	VL-VUSK PC
Vaikų vaskulitai ir retos reumatinės ligos	VR-Vrl	1 mėn	4	VL-VUSK PC
Neuždegiminės jungiamojo audinio ligos	VR-Njal	1 mėn.	4	VL-VUSK VOTC
Ambulatorinė vaikų reumatologija	VR-Amb	1 mėn.	4	VL-VUSK KP
Klinikinė imunologija	VR-Im	2 sav..	2	VUL SK
Radiologinė ir ultragarsinė reumatinių ligų diagnostika	VR-Rud	2 sav.	2	VL-VUSK
Vaikų reumatinių ligų rehabilitacija	VR-Re	1 mėn.	4	VL-VUSK, sanatorija „Saulutė“
Suaugusių reumatologijos pagrindai	VR-Sr	1 mėn.	4	VUL SK
Pedagoginio darbo įgūdžiai	VR-PD	Per visą rezidentūros trukmę		VL-VUSK PC
Mokslinio darbo įgūdžiai	VR-MD	Per visą rezidentūros trukmę		VL-VUSK VPAC
Pasirenkamieji ciklai (vaikų otorinolaringologija, klinikinė dermatologija; vaikų alergologija ir pulmonologija; vaikų nefrologija)	VR-Pas	1 mėn.	4	VL-VUSK Vaikų ausų, nosies ir gerklės ligų skyrius; VUL SK Dermatovenerologijos centras; VUL SK pulmonologijos ir alergologijos centras; VL-VUSK PC)
Viso VRL studijos		11 mėn.	44	
Viso rezidentūros studijų		54 mėn.	216	

Pedagoginis ir mokslinis personalas

Rezidentūrą koordinuoja, organizuoja ir už jos eigą atsako atitinkamos rezidentūros koordinatorius – Medicinos fakulteto teikimu, universiteto rektoriaus įsakymu paskirtas universiteto darbuotojas.

Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos rezidentūros studijų programa

Medicinos fakulteto teikimu ir Rektoriaus įsakymu rezidento vadovu skiriamas universiteto dėstytojas ar sveikatos priežiūros specialistas, dirbantis rezidentūros bazėje ir turintis ne mažesnę kaip penkerių metų darbo stažą pagal profesinę kvalifikaciją. Pedagoginis ir mokslinis personalas komplektuojamas atsižvelgiant į numatomo rezidentų vadovo kompetenciją bei sugebėjimą dirbti su rezidentais. Vadovai privalo turėti atitinkamos specialybės licenciją, pirmenybė teikiama mokslinius laipsnius turintiems specialistams.

2 lentelė. Numatomų dėstytojų sąrašas

Vardas, pavardė	Kvalifikacinis ar mokslo laipsnis, užimamos pareigos	Numatomas dėstyti dalykas (modulis)	Mokslinės veiklos kryptis
Violeta Panavienė	Doc., dr., gydytoja vaikų reumatologė, VL-VUSK Vaikų pediatrijos skyriaus vyr. ordinatorė	Vaikų artritai, Difuzinės jungiamojo audinio ligos, Vaikų vaskulitai ir retos reumatinės ligos Pedagoginio darbo įgūdžiai Mokslinio darbo įgūdžiai	Vaikų reumatologija
Irena Butrimienė	Prof., dr., gydytoja reumatologė, VUL SK reumatologijos skyriaus vedėja	Suaugusių reumatologijos pagrindai	Suaugusių reumatologija
Kęstutis Saniukas	Doc., dr., vaikų ortopedas, Vaikų ortopedijos - traumatologijos centro direktorius	Neuždegiminės jungiamojo audinio ligos	Vaikų ortopedija
Radvilė Malickaitė	Dr., gydytoja alergologė-klinikinė imunologė,	Klinikinė imunologija	Klinikinė imunologija

	Vyr. ordinatorė, VUL SK Laboratorinės medicinos centro Klinikinės imunologijos laboratorija		
Juozas Raistenskis	Doc., dr., Fizinės medicinos ir reabilitacijos centro direktorius; Vaikų ligoninės, VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų filialo direktorius	Vaikų reumatinių ligų reabilitacija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Jūratė Venalienė	Gyd. vaikų reumatologė	Ambulatorinė vaikų reumatologija	Vaikų reumatologija
Eglė Stašienė	Radiologijos skyriaus vedėja – gydytoja radiologė	Radiologinė ir ultragarsinė reumatinių ligų diagnostika	Radiologija, ultragarsinė diagnostika
Andrius Čekuolis	Ultragarsinės diagnostikos poskyrio vyr. ordinatorius vaikų chirurgas		
Virgilijus Sakalinskas	Dr., vaikų otorinolaringologas	Vaikų otorinolaringologija	Vaikų ausų, nosies, gerklės ligos
Matilda Bylaitė	Doc., dr., Dermatologė, VUL SK dermatovenerologijos centro vadovė	Klinikinė dermatologija	Odos ligos
Odilija Rudzevičienė	Doc., dr., vaikų alergologė, Vaikų pulmonologijos ir alergologijos centro direktorė	Vaikų pulmonologija ir alergologija	Vaikų alerginės ir plaučių ligos
			Vaikų inkstų ligos

Augustina Jankauskienė	Prof., dr., vaikų nefrologė, vaikų ligų gydytoja, Pediatrijos skyriaus vedėja	Vaikų nefrologija	
------------------------	---	-------------------	--

Programos aprūpinimas (materialieji ištekliai)

Rezidentūros bazės parinktos VU rektoriaus 2005 m. 04 mėn.20 d. įsakymu Nr. D-178 sudarytos komisijos, vadovaujantis nuostatais, patvirtintais LR Švietimo ir mokslo ministro ir LR Sveikatos apsaugos ministro 2004.06.17 įsakymu Nr.ISAK-969/V-445 dėl medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimų ir rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo nuostatų patvirtinimo“.

Vaikų ligoninė, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos filialas, Santariškių 7, Vilnius (VL-VUSK). Šioje ligoninėje yra visi vaikų padaliniai (išskyrus kardiologiją). Tai pagrindinė vaikų ligų gydytojų rezidentų mokomoji bazė, kurioje per metus gydoma daugiau nei 22 tūkstančiai vaikų iš visos Lietuvos. Ligoninėje dirba visų vaikų ligų specialistai, palaikomi glaudūs ryšiai su užsienio partneriais. VL-VUSK neakredituojama kaip rezidentų mokymo bazė, kadangi tai yra universiteto ligoninė, kuriai atrankos kriterijai netaikomi.

Vilniaus miesto universitetinė ligoninė. Antakalnio 57, Vilnius (VMUL). Čia senas tradicijas turi bendroji pediatrija, vaikų kardiologija, vaikų pulmonologija, perinatologija ir ankstyvoji neonatologija.

Vaikų ligoninės, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos filialo Vaiko raidos centras (Vytauto g. 15)

Vilniaus miesto Centro poliklinika, ambulatorinės pediatrijos ciklą bazė. Šioje poliklinikoje prisiregistravę daugiau, negu 15 tūkstančių vaikų, dirba visų pagrindinių pediatrijos subspecialybių gydytojai-konsultantai, dirba vaikų gydytojų konsultacinė komisija, vykdomos visuomenės sveikatos programos.

Visose bazėse gydytojai rezidentai gali naudotis bazėse naudojama diagnostine aparatūra ir kitomis toje bazėje naudojamomis medicinos ir informacinėmis technologijomis, įskaitant galimybę naudotis kompiuterizuotomis medicininėmis literatūros sistemomis (per Vilniaus universiteto prieigą) ir kompiuterizuotomis klinikinės informacijos sistemomis (pvz. UpToDate).

Numatoma studijų eiga

Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos rezidentūros studijų programa

Lapas 16 iš 44

3 lentelė. Programos numatomų studijų rezultatų sąsajos su studijų dalyko (modulio) rezultatais bei studijų ir studentų pasiekimų vertinimo metodais.

Programos numatomi (konkretūs) studijų rezultatai	Studijų dalyko (modulio) rezultatai	Studijų metodai	Studento pasiekimų vertinimo metodai
<p><u>išmanyti</u> kaulų raumenų sistemos sąvokų terminologiją, vaikų reumatinių ligų epidemiologiją ir klasifikaciją, imuninio, autouždegiminio proceso mechanizmus, reumatinių ligų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos principus.</p>	<p>Stacionarinė vaikų reumatologija (VR-VA, Djal, Vrl, Njal) <u>Sugebės</u> atlikti šiuos diagnostinius tyrimus ir gydymo procedūras: surinkti anamnezę ir objektyviai iširti ligonį; surinkti reumatologinę ir genealoginę anamnezę, įvertinti pažeistų sąnarių būklę, skausmo skalę, funkcinės paciento būklės aktyvumą, ligos aktyvumą, odos ir gleivinių bėrimų pobūdį, įvairių organų pažeidimus dėl reumatinių ligų, kitų ligų sukeltus reumatinius sindromus, sąnarių, krūtinės ląstos radiologinius duomenis, atlikti sąnarių punkcijas ir vaistų suleidimą į sąnario ertmę, įvertinti sąnarinio skysčio pakitimus, įvertinti kraujo, imuninio aktyvumo rodiklius</p>	<p>Studijų metodai: 1) darbas skyriuje – ligonio būklės vertinimo, medikamentų skyrimo savarankiškas atlikimas; gaunamų tyrimų vertinimas, ligonių aptarimas; 2) programoje numatytų atlikti savarankiškai procedūrų įsisavinimas, dalyvavimas visose skyriuje atliekamose gydymosiuose ir diagnostinėse procedūrose ir intervencijose; 3) gydomų ligonių pristatymai skyriaus vizitacijose ir bendrose klinikų konferencijose su teoriniu pristatomos patologijos pagrindu ir diferenciacija; 4) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal</p>	<p>Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas konferencijoje ar straipsnis) (10%).</p>
<p><u>išmanyti</u> vaikų reumatinių ligų ambulatorinės diagnostikos ir gydymo algoritmus, pirminę ir antrinę</p>	<p>Ambulatorinė vaikų reumatologija: <u>Sugebės</u> atlikti šiuos diagnostinius tyrimus ir gydymo procedūras: surinkti anamnezę ir objektyviai</p>	<p>medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal</p>	

<p>reumatinių ligų profilaktiką.</p>	<p>ištirti ligonį; surinkti reumatologinę ir genealoginę anamnezę, įvertinti pažeistų sąnarių būklę, skausmo skalę, funkcinės paciento būklės aktyvumą, ligos aktyvumą, odos ir gleivinių bėrimų pobūdį, įvairių organų pažeidimus dėl reumatinių ligų, kitų ligų sukeltus reumatinius sindromus, sąnarių, krūtinės ląstos radiologinius duomenis, įvertinti laboratorinius kraujo, bendradarbiauti su pirminėje sveikatos priežiūros grandyje dirbančiais gydytojais, diagnozuojant ir gydant reumatines vaikų ligas.</p>	<p>numatytas teorinių seminarų temas; 5) mokslinio darbo parengimas (pranešimo konferencijoje ir / ar straipsnio) ciklo pradžioje pasirinkta tema.</p>	
<p><u>Išmanyti</u> fizinio aktyvumo ir judėjimo teorijas ir principus, paciento funkcinės būklės ištyrimo, vertinimo ir gydymo metodus</p>	<p>Vaikų reumatinių ligų reabilitacija <u>Sugebės</u> atlikti reumatinių ligonių fizinės ir funkcinės būklės įvertinimą, skirti reabilitacines procedūras funkcinės būklės gerinimui ir skausmo mažinimui.</p>		
<p><u>išmanyti</u> imunologijos pagrindus, autoimuninių ligų fiziologiją, patologiją, diagnostiką, diferencinę diagnostiką.</p>	<p>Klinikinė imunologija: <u>Sugebės</u> diagnozuoti ir gydyti autoimunines ligas, vertinti laboratorinius imunologinius tyrimus (ląstelinio ir humoralinio imuniteto tyrimus).</p>		
<p><u>išmanyti</u> visus reumatinių ligų</p>	<p>Radiologinė ir ultragarsinė reumatinių ligų</p>		

<p>diagnostikai atliekamus radiologinius tyrimus, juos teisingai interpretuoti</p> <p><u>išmanyti</u> reumatologijos pagrindus, reumatinių ligų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos principus. Diferencijuoti suaugusių ir vaikų reumatines ligas</p> <p><u>Išmanyti</u> ausų, nosies, ryklės, odos, alerginių, plaučių, inkstų ligų pasireiškimą vaikų reumatologijoje, jas diferencijuoti su kitomis nereumatinėmis ligomis.</p>	<p>diagnostika <u>Sugebės</u> pasirinkti informatyviausius radiologinius tyrimus sąnarių patologijai diagnozuoti, juos interpretuoti; atlikti įvairių sąnarių ultragarsinę diagnostiką</p> <p>Suaugusių reumatologijos pagrindai <u>Sugebės</u> surinkti sergančiojo reumatinę ligą anamnezę ir ją kliniškai ištirti, paskirti reikiamus laboratorinius ir instrumentinius tyrimus ir įvertinti jų pokyčius, įvertinti būklės sunkumą, laiku nukreipti reikiamiems specialistams, suteikti būtinąją pagalbą, diagnozuoti ir gydyti reumatines ligas, atlikti periartikulinių audinių punkcijas, judėjimo-atramos sistemos sonoskopiją.</p> <p>Pasirenkamieji ciklai <u>Sugebės</u> diagnozuoti reumatines vaikų ligas otorinolaringologijoje, dermatologijoje, pulmonologijoje ir alergologijoje bei nefrologijoje, paskirti reikiamus laboratorinius ir instrumentinius tyrimus ir įvertinti jų pokyčius, atitinkamai gydyti reumatines ligas</p>		
--	---	--	--

Reikalavimai stojantiems

Į vaikų ligų ir vaikų infekcinių ligų rezidentūrą priimami asmenys, baigę 6 metų vientisąsias universitetines medicinos krypties studijas bei medicinos internatūrą, vadovaujantis priėmimo į Vilniaus universiteto internatūros ir rezidentūros studijas tvarka, patvirtinta Vilniaus universiteto Senato komisijos.

Programos vadyba

Rezidentų darbą Vaikų ligų klinikoje koordinuoja VU rektoriaus įsakymu paskirtas rezidentūros koordinatorius. Rezidentų darbo planai, teorinio darbo užduotys ir duomenys apie atsiskaitymą už atliktus darbus registruojami elektroninėje rezidentų apskaitos sistemoje (ERK).

Vaikų ligų klinikos paskirstymu, kiekvienoje rezidentų darbo vietoje yra darbo santykius su VU turintys rezidentūros darbo vietos vadovai. Šie vadovai konsultuoja rezidentus jų praktinio darbo klausimais ir kartą per savaitę veda teorinius seminarus pagal iš anksto sustatytą seminarų planą, patvirtintą Vaikų ligų klinikos vedėjo.

Siekiant užtikrinti vidinę studijų kokybę, įgyvendinant Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos rezidentūrą, Vaikų ligų klinikoje įdiegtas kompleksas priemonių:

1. Rezidentų darbo vietų vadovais skiriami patyrę specialistai, dažniausiai – turintys darbo su rezidentais patirties;
2. Penktųjų metų – vaikų reumatologijos studijų laikotarpiui, Vaikų ligų klinikos vedėjas skiria vaikų reumatologijos subspecialybės programos kuratorių;
3. Rezidentų darbo planai ir šių planų vykdymo eiga fiksuojama ERK;
4. Vaikų ligų klinikoje atliekamas papildomas anonimiškas rezidentų anketavimas, užbaigus kiekvieną darbo modulį. Analizuojant anketas dalyvauja rezidentai.

Atsakomybė už programos vykdymą paskirstyta tarp rezidentūros darbo vietos vadovų. Programos vykdymo priežiūrą ir sprendimų priėmimą užtikrina VU rektoriaus įsakymu paskirtas rezidentūros koordinatorius ir Vaikų ligų klinikos vedėjas.

Programą baigusią absolventų karjeros galimybes

Programą baigę absolventai galės įgyti Vaikų ligų gydytojo ir Vaikų infektologo¹licencijas. Vaikų infekcinių ligų specialistai turėtų dirbti sveikatos priežiūros įstaigose, teikiančiose antrinio ir tretinio lygio sveikatos priežiūros paslaugas. Tai gali būti tiek ambulatorines, tiek stacionarines paslaugas teikiančios įstaigos.

Darbo rezidentūroje metu rezidentai skatinami įsitraukti į Vaikų ligų klinikos darbuotojų atliekamus mokslinius darbus. Aktyviai dirbant rezidentai turi galimybių rezidentūros metu sukaupti medžiagą medicinos mokslo daktaro disertacijai ir palankiai susiklosčius aplinkybėms, paskutiniaisiais doktorantūros metais yra galimybė disertaciją apginti eksternu. Galima medicinos mokslo krypties doktorantūra.

Studijų dalykų (modulių) ir praktikų aprašai

Vadovaujantis LR norminių dokumentų reikalavimais, užtikrinant pacientų teises bei asmens informacijos konfidencialiom reikalavimus, gydytojai rezidentai klinikinį darbą dirba prižiūrimi gydytojų – rezidentūros bazių darbo vietos vadovų. Savarankiškam darbui gydytojai rezidentai turi galimybę naudotis informaciniais ištekliais, įskaitant elektroninę klinikinę duomenų bazę UpToDate. Baigiamasis darbas nenumatomas. Baigus rezidentūrą, laikomas baigiamasis egzaminas.

Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos tęstinės rezidentūros studijų programos planas penktiesiems mokymo metams (pabaigus ketverių metų vaikų ligų rezidentūros programą)

Vaikų reumatologijos studijos				
Vaikų artritai	VR-Va	3 mėn.	12	VL-VUSK PS
Difuzinės jungiamojo audinio ligos	VR-Djal	1 mėn.	4	VL-VUSK PS
Vaikų vaskulitai ir retos reumatinės ligos	VR-Vrl	1 mėn	4	VL-VUSK PS
Neuždegiminės jungiamojo audinio ligos	VR-Njal	1 mėn.	4	VL-VUSK VOTC
Ambulatorinė vaikų reumatologija	VR-Amb	1 mėn.	4	VL-VUSK KP
Klinikinė imunologija	VR-Im	2 sav..	2	VUL SK
Radiologinė ir	VR-Rud	2 sav.	2	VL-VUSK

¹ Šiuo metu Vaikų reumatologo licencija neišduodama, tačiau planuojama šią subspecialybę įtraukti į Lietuvos gydytojų specialybių sąrašą

ultragarsinė reumatinių ligų diagnostika				
Vaikų reumatinių ligų reabilitacija	VR-Re	1 mėn.	4	VL-VUSK, sanatorija „Saulutė“
Suaugusių reumatologijos pagrindai	VR-Sr	1 mėn.	4	VUL SK
Pedagoginio darbo įgūdžiai	VR-PD	Per visą rezidentūros trukmę		VL-VUSK PC
Mokslinio darbo įgūdžiai	VR-MD	Per visą rezidentūros trukmę		VL-VUSK PC
Pasirenkamieji ciklai (vaikų otorinolaringologija, klinikinė dermatologija; vaikų alergologija ir pulmonologija; vaikų nefrologija)	VR-Pas	1 mėn.	4	VL-VUSK Vaikų ausų, nosies ir gerklės ligų skyrius; VUL SK Dermatovenerologijos centras; VUL SK pulmonologijos ir alergologijos centras; VL-VUSK PC)
Viso VRL studijos		11 mėn.	44	

Santrumpos: VL-VUSK – Vaikų ligoninė (Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos), KP – konsultacinė poliklinika, PC – Pediatrijos centras, PS – Pediatrijos skyrius, VUL SK – Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos, VOTC – Vaikų ortopedijos ir traumatologijos centras.

VR-Va Vaikų artritai (Jaunatvinis idiopatinis artritas. Reaktyvus artritas)

1. Ciklo pavadinimas: **Vaikų artritai**

2. Apimtis kreditais: 12

3. Ciklo praktinė dalis valandomis: 302, teorinė dalis valandomis 18

Eil.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val
1	2	3
1.	Jaunatvinių idiopatinė artritų etiopatogenezė, imunopatologija, patomorfologija, paplitimas, klasifikacija	3
2.	Jaunatvinis idiopatinis artritas su sisteminė pradžia	2
3.	Jaunatvinis idiopatinis RF neigiamas poliartritas	2
4.	Jaunatvinis idiopatinis RF teigiamas poliartritas	2
5.	Jaunatvinis idiopatinis olooartritas	2
6.	Jaunatvinis idiopatinis artritas su entezitu	2
7.	Jaunatvinis psoriazinis artritas	2
8.	Reaktyvūs artritai.	3

4. Ciklo tikslai, turinys, studijų metodai.

Tikslai: įsisavinti vaikų artritų diagnostikos, gydymo, dispanserizacijos pagrindus, įgyti praktinius sąnarių būklės įvertinimo įgūdžius.

Rezidentas privalo žinoti vaikų artritų etiologiją, klinikinius ypatumus, komplikacijas ir gydymą, augimo ir brendimo įtaką artrito eigai, išmanyti jaunatvinių idiopatinį artritų diagnostiką (laboratorinius, imunologinius, radiologinius ypatumus), diferenciaciją, medikamentinio ir reabilitacinio gydymo metodus, galimas ligos išėtis. Turi mokėti surinkti reumatologinę anamnezę, įvertinti bendrą ligonio būklę, sąnarių ir vidaus organų pažeidimo pobūdį, rentgenologinius, echoskopinius pokyčius sąnariuose, parinkti adekvatų gydymą, sudaryti tolimesnio medikamentinio ir reabilitacinio gydymo planą. Sugebėti savarankiškai atlikti diagnostines ir gydomąsias sąnarių punkcijas, įvertinti sinovinio skysčio tyrimą, išmatuoti ligonio fizines funkcijas.

Metodai: 1) ligonių, sergančių jaunatviniiais idiopatiniais ir reaktyviais artritais gydymas stacionare ir ambulatoriškai. Pirmąjį mėnesį dirbama palatoje kartu su palatos gydytoju, o vėliau – savarankiškai; 2) atliekamų visų diagnostinių bei gydomųjų procedūrų (sąnarių punkcijų, intraveninių infuzijų, biopsijų) stebėjimas ir savarankiškas atlikimas; 3) kartu su radiologais rentgenologinių, echoskopinių bei kompiuterinės tomografijos tyrimų įvertinimas; 4) dalyvavimas visuose ligonių aptarimuose, bendrose vizitacijose, patologiniuose tyrimuose; 5) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas.

Rezidentas per rezidentūros laikotarpį privalo:

- pilnai iširti ne mažiau kaip 50 naujų ligonių su įvairiais jaunatviniiais artritais;
- stebėti ne mažiau 100 ligonių su įvairiais jaunatviniio idiopatinio artrito tipais ligos eiga;
- dalyvauti atliekant ne mažiau kaip 50 sąnarių punkcijų, ne mažiau kaip 10 atlikti savarankiškai;
- keletą ligonių pastoviai sekti bent vienerius metus.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas:

1. Jaunatvinių idiopatinį artritų etiopatogenezė, imunopatologija, patomorfologija, paplitimas, klasifikacija: galimos etiologinės priežastys, genetinė predispozicija,

patogenezės mechanizmai, ląstelinio ir humoralinio imuniteto pokyčiai, autoreaktyvumas, patomorfologiniai pokyčiai sinoviniame dangale bei kituose audiniuose, ligotumas ir sergamumas, klinikinės formos.

2. Jaunatvinis idiopatinis artritas su sisteme pradžia: klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymo taktika, gliukokortikoidų puls-terapija, imunoterapija, eiga, prognozė..

3. Jaunatvinis idiopatinis RF neigiamas poliartritas: klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymo taktika, bazinė terapija, reabilitacinės procedūros..

4. Jaunatvinis idiopatinis RF teigiamas poliartritas: klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymo taktika, komplikacijos, reabilitacinės procedūros.

5. Jaunatvinis idiopatinis ologoartritas: klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymo taktika, intrasąnartinis gydymas.

6. Jaunatvinis idiopatinis artritas su entežitu: klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, radiologiniai tyrimai, genetiniai aspektai, gydymo taktika, lokalsios gliukokortikoidų injekcijos, reabilitacinis gydymas, išeitys.

7. Jaunatvinis psoriazinis artritas: klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymo taktika.

8. Reaktyvūs artritai: etiopatogenezė, formos, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymo taktika, išeitys..

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas.

- Vaikų ligos, red. A. Raugalė, II tomas, Vilnius, 2003.
- Cassidy Y.T., Petty R.E. Textbook of pediatric Rheumatology, 5th Ed, W.B.Saunders, Philadelphia, 2005.
- A.Raugalė. Klinikinė pediatrijos farmakologija, Vilnius, 1997.
- Nelson. Textbook of Pediatrics, 15 edition, 1996.
- Woo P., Laxer R. M., Sherry D. D. Pediatric in Clinical Practice, Springer 2007.
- Pediatrijos praktikos vadovas, red. A. Raugalė, Vilnius 2012
- www.eMedicine.com, www.uptodate.com – moksliniai straipsniai vaikų reumatologijos klausimais
- Periodinis žurnalas "Pediatrija"

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka:

Rezidento dienyne žymimas kuruotų ligonių sąrašas. Išklausius teorinę dalį bei įvaldžius būtinus praktinius įgūdžius ir atlikus minimalų privalomų išmokti procedūrų skaičių laikoma įskaita (praktinė dalis prie ligonio lovos ir teorinė dalis raštu) ir gaunamas rezidentūros vadovo bei ciklo kuratoriaus parašas.

9. Rezidentūros bazė: Vaikų ligoninė, VUL Santariškių klinikų filialas, Pediatrijos skyrius.

10. Rezidento vadovai: V. Panavienė (vaikų reumatologė, docentė)

VR-Djal Difuzinės jungiamojo audinio ligos. Trukmė 1 mėnuo. 4 kreditai, 180 val.

1. Ciklo pavadinimas Difuzinės jungiamojo audinio ligos

2. Apimtis kreditais 4

3. Ciklo praktinė dalis valandomis 168, teorinė dalis valandomis 12

Eil Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	Sisteminė raudonoji vilkligė	3
2.	Jaunatinis dermatomiozitas	3
3.	Sisteminė ir lokali skleroderma	3
4.	Mišri jungiamojo audinio liga	3

4. Ciklo tikslai, turinys, studijų metodai.

Tikslai: žinoti apie šių ligų etiologiją, patogenezę, imunopatologiją, paplitimą, ankstyvų stadijų ir tipinę kliniką, laboratorinės ir instrumentinės diagnostikos metodus, gydymo metodus ir išėtis. Išmanyti vaikų difuzinių jungiamojo ligų diagnostiką, diferencinę diagnostiką, patomorfologiją, gydymo, imunoterapijos, dispanserizacijos pagrindus. Mokėti įgytus teorinius ir praktinius įgūdžius taikyti dažniausiose situacijose.

Studijų metodai: 1) ligonių, sergančių difuzinėmis jungiamojo audinio ligomis gydymas stacionare ir ambulatoriškai. Pirmąjį mėnesį dirbama palatoje kartu su palatos gydytoju, o vėliau - savarankiškai, 2) dalyvavimas visų diagnostinių bei gydomųjų procedūrų metu, 3) darbas su kitų specialybių pediatrais – nefrologais, dermatologais, oftalmologais, ortopedais ir kitais, 4) rentgenologinių, angiografinių bei kompiuterinės tomografijos ir echoskopinių tyrimų vertinimas drauge su radiologais, 5) dalyvavimas visuose ligonių aptarimuose, bendrose vizitacijose, patologiniuose tyrimuose, 6) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas.

Per mokymosi laikotarpį rezidentas privalo:

- pilnai iširti ir diagnozuoti ligą ne mažiau kaip 10 naujų ligonių iš šios ligų grupės;
- 20 ligonių pastoviai sekti bent vienerius metus.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas:

1. **Sisteminė raudonoji vilkligė:** klinika, diagnostika, diferenciacija, imunologija, gydymas, dispanserizacija, išėitys, pagrindinių komplikacijų gydymas.

2. **Jaunatinis dermatomiozitas:** klinika, diagnostika, diferenciacija, imunologija, gydymas, dispanserizacija, išėitys, pagrindinių komplikacijų gydymas

3. **Sisteminė ir lokali skleroderma:** klasifikacija, klinika, diagnostika, diferenciacija, imunologija, gydymas, dispanserizacija, išėitys, pagrindinių komplikacijų gydymas

4. **Mišri jungiamojo audinio liga ir kitos jai artimos būklės:** : klinika, diagnostika, diferenciacija, imunologija, gydymas, dispanserizacija, išėitys, pagrindinių komplikacijų gydymas.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas.

- A. Raugalė (red.) Vaikų ligos, II tomas, Vilnius, 2003.
- Cassidy Y.T., Petty R.E. Textbook of pediatric Rheumatology, 5th Ed, W.B.Saunders, Philadelphia, 2005.
- A. Raugalė. Klinikinė pediatrijos farmakologija, Vilnius, 1997.
- Nelson. Textbook of Pediatrics, 15 edition, 1996.
- Woo P., Laxer R. M., Sherry D. D. Pediatric in Clinical Practice, Springer 2007.
- Pediatrijos praktikos vadovas, red. A. Raugalė, Vilnius 2012
- www.eMedicine.com – moksliniai straipsniai vaikų reumatologijos klausimais
- www.uptodate.com
- Periodinis žurnalas "Pediatrija"

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka:

Rezidento dienyne žymimas kuruotų ligonių sąrašas. Išklausus teorinę dalį bei įvaldžius būtinus praktinius įgūdžius ir atlikus minimalų privalomų išmokti procedūrų skaičių laikoma įskaita (praktinė dalis prie ligonio lovos ir teorinė dalis raštu) ir gaunamas rezidentūros vadovo bei ciklo kuratoriaus parašas.

9. Rezidentūros bazė: Vaikų ligoninė, VUL Santariškių klinikų filialas, Pediatrijos skyrius.

10. Rezidento vadovai: V. Panavienė (vaikų reumatologė, docentė)

VR-Vrl Vaikų vaskulitai ir retos reumatinės ligos

1. Ciklo pavadinimas   Vaikų vaskulitai ir retos reumatinės ligos
Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos
rezidentūros studijų programa

2. Apimtis kreditais 4

3. Ciklo praktinė dalis valandomis 162, teorinė dalis valandomis 18

Eil.Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	Pirminiai vaskulitai: Mazginis poliarteritas Kawasaki liga Henoch-Schonlein purpura Hipersensytyvus vaskulitas Alerginė granulomatozė Vegenerio granulomatozė Takajasu arteritas Behceto liga Panikulitas	2 1 1 1 1 2 2 2 1
2.	Antriniai vaskulitai	2
3.	Autouždegiminės ligos	3

4. Ciklo tikslai, turinys, studijų metodai.

Tikslai: žinoti apie šių ligų etiologiją, patogenezę, imunopatologiją, paplitimą, ankstyvų stadijų ir tipinę kliniką, laboratorinės ir instrumentinės diagnostikos metodus, gydymo metodus ir išeitį. Išmanyti vaikų vaskulitų diagnostiką, diferencinę diagnostiką, patomorfologiją, gydymo, imunoterapijos, dispanserizacijos pagrindus. Mokėti įgytus teorinius ir praktinius įgūdžius taikyti dažniausiose situacijose.

Studijų metodai: 1) ligonių, sergančių pirminiais ir antriniais vaskulitais gydymas stacionare ir ambulatoriškai. Pirmąjį mėnesį dirbama palatoje kartu su palatos gydytoju, o vėliau - savarankiškai, 2) dalyvavimas visų diagnostinių bei gydomųjų procedūrų metu, 3) darbas su kitų specialybių pediatrais – nefrologais, dermatologais, oftalmologais, ortopedais ir kitais, 4) rentgenologinių, angiografinių bei kompiuterinės tomografijos ir echoskopinių tyrimų vertinimas drauge su radiologais, 5) dalyvavimas visuose ligonių aptarimuose, bendrose vizitacijose, patologiniuose tyrimuose, 6) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas.

Per mokymosi laikotarpį rezidentas privalo:

- pilnai iširti ir diagnozuoti ligą ne mažiau kaip 20 naujų ligonių iš šios ligų grupės;

Vaikų ligų ir vaikų reumatologijos
rezidentūros studijų programa

Lapas 27 iš 44

- 10 ligonių pastoviai sekti bent vienerius metus.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas:

1. **Pirminiai vaikų vaskulitai:** klinika, diagnostika, diferenciacija, patohistologija, imunologija, gydymas, dispanserizacija, išeitys, pagrindinių komplikacijų gydymas.

2. **Antriniai vaskulitai:** klinika, diagnostika, diferenciacija, patohistologija, imunologija, gydymas, dispanserizacija, išeitys, pagrindinių komplikacijų gydymas.

3. **Autouždegiminės ligos:** klinika, diagnostika, diferenciacija, patohistologija, imunologija, gydymas, dispanserizacija, išeitys, pagrindinių komplikacijų gydymas.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas.

- A.Raugalė (red.) Vaikų ligos, II tomas, Vilnius, 2003.
- Cassidy Y.T., Petty R.E. Textbook of pediatric Rheumatology, 5th Ed, W.B.Saunders, Philadelphia, 2005.
- A.Raugalė. Klinikinė pediatrijos farmakologija, Vilnius, 1997.
- Nelson. Textbook of Pediatrics, 15 edition, 1996.
- Woo P., Laxer R. M., Sherry D. D. Pediatric in Clinical Practice, Springer 2007.
- Pediatrijos praktikos vadovas, red. A. Raugalė, Vilnius 2012
- www.eMedicine.com, www.uptodate.com – moksliniai straipsniai vaikų reumatologijos klausimais
- Periodinis žurnalas "Pediatrija"

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka:

Rezidento dienyne žymimas kuruotų ligonių sąrašas. Išklausus teorinę dalį bei įvaldžius būtinus praktinius įgūdžius ir atlikus minimalų privalomų išmokti procedūrų skaičių laikoma įskaita (praktinė dalis prie ligonio lovos ir teorinė dalis raštu) ir gaunamas rezidentūros vadovo bei ciklo kuratoriaus parašas.

9. Rezidentūros bazė: Vaikų ligoninė, VUL Santariškių klinikų filialas, Pediatrijos skyrius.

10. Rezidento vadovai: V. Panavienė (vaikų reumatologė, docentė)

VR-Njal Neuždegiminės jungiamojo audinio ligos

1. Ciklo pavadinimas Neuždegiminės jungiamojo audinio ligos

2. Apimtis kreditais 4

3. Ciklo praktinė dalis valandomis 160, teorinė dalis valandomis 20

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	Idiopatinio skausmo sindromai	2
2.	Osteoporozė	2
3.	Sindromai, susiję su padidintu krūviu	2
4.	Sindromai, susiję su trauma	2
5.	Skausminiai sindromai, pažeidžiantys nugarą, krūtinę, kaklą	2
6.	Skeleto displazijos	2
7.	Įgimtos jungiamojo audinio ligos	2
8.	Kaupimo ligos	2
9.	Metabolinės ligos	2
10.	Sisteminės nereumatinės ligos su judamojo aparato pažeidimu	2

4. Ciklo tikslai, turinys, studijų metodai

Tikslai: žinoti apie neuždegiminių jungiamojo audinio ligų klinikinius požymius, specifinius tyrimus ir jų interpretaciją kiekvienos ligos atveju, diferencinę diagnostiką, gydymo, ortopedinės korekcijos ir reabilitacijos metodus. Mokėti iširti ligonį su neuždegimine jungiamojo audinio liga, interpretuoti rentgenologinių, laboratorinių ir kitų tyrimų rezultatus, nustatyti neįgalumo laipsnį, parinkti reabilitacines procedūras ir ortopedinės korekcijos priemones.

Studijų metodai: rezidentas dirba 1 mėnesį VL-VUSK ortopedijos skyriuje. Vadovaujamas gydytojo, atlieka visas diagnostines procedūras, kartu su radiologais įvertina instrumentinių tyrimų rezultatus, sprendžia apie gydymo taktiką, asistuoja operacijose. Dalyvauja visuose ligonių aptarimuose ir bendrose vizitacijose.

Minimalus ligonių skaičius per mokymosi laikotarpį:- 100 ligonių su neuždegiminėmis judamojo aparato ligomis

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas

1. **Idiopatinio skausmo sindromai** – klinika, diagnostika, diferenciacija, gydymo ir reabilitacijos metodai.

2. **Osteoporozė** – klinika, diagnostika, gydymas.

3. **Sindromai, susiję su padidintu krūviu** – klinika, diagnostika, gydymas, reabilitacija.

4. **Sindromai, susiję su trauma** – klinika, diagnostika, gydymas, reabilitacija.

5. **Skausminiai sindromai, pažeidžiantys nugarą, krūtinę, kaklą** – klinika, diagnostika, gydymas, reabilitacija.

6. **Skeleto displazijos** – klinika, diagnostika, gydymas, rehabilitacija.
7. **Įgimtos jungiamojo audinio ligos** – klinika, diagnostika, gydymas, rehabilitacija.
8. **Kaupimo ligos** – klinika, diagnostika, gydymas, rehabilitacija.
9. **Metabolinės ligos** – klinika, diagnostika, gydymas, rehabilitacija.
10. **Sisteminės ligos su judamojo aparato pažeidimu** - klinika, diagnostika, gydymas, rehabilitacija.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas.

- A.Raugalė (red.) Vaikų ligos, II tomas, Vilnius, 2003.
- Cassidy Y.T., Petty R.E. Textbook of pediatric Rheumatology, 5th Ed, W.B.Saunders, Philadelphia, 2005.
- A.Raugalė. Klinikinė pediatrijos farmakologija, Vilnius, 1997.
- Nelson. Textbook of Pediatrics, 15 edition, 1996.
- Woo P., Laxer R. M., Sherry D. D. Pediatric in Clinical Practice, Springer 2007.
- Pediatrijos praktikos vadovas, red. A. Raugalė, Vilnius 2012
- www.eMedicine.com – moksliniai straipsniai vaikų reumatologijos klausimais
- Periodinis žurnalas "Pediatrija"

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka:

Rezidento dienyne žymimas kuruotų ligonių sąrašas. Išklausus teorinę dalį bei įvaldžius būtinus praktinius įgūdžius ir atlikus minimalų privalomų išmokti procedūrų skaičių laikoma įskaita (praktinė dalis prie ligonio lovos ir teorinė dalis raštu) ir gaunamas rezidentūros vadovo bei ciklo kuratoriaus parašas.

9. Rezidentūros bazė: Vaikų ligoninė, VUL Santariškių klinikų filialas, Pediatrijos skyrius ir Vaikų Ortopedijos-Traumatologijos centras

10. Rezidento vadovai: K. Saniukas (vaikų ortopedas, docentas)

VR-Amb Ambulatorinė vaikų reumatologija

1.Ciklo pavadinimas Ambulatorinė vaikų reumatologija

2.Apimtis kreditais 4

3.Ciklo praktinė dalis valandomis 171, teorinė dalis valandomis 9

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
-----------------	--------------------------	----------------------------

1	2	3
1.	Vaikų reumatologo ir pediatro (šeimos gydytojo) sąveika pirminėje sveikatos priežiūros grandyje	3
2.	Reumatinių ligų diagnostikos metodų įsisavinimas ambulatorinėje praktikoje	3
3.	Ambulatorinis reumatinių ligų gydymas, ligų profilaktika.	3

4. Ciklo tikslai, turinys, studijų metodai

Tikslai: žinoti vaikų reumatinių ligų ambulatorinės diagnostikos ir gydymo algoritmus, reumatinių ligų profilaktiką.

Mokėti atlikti šiuos diagnostinius tyrimus ir gydymo procedūras: surinkti anamnezę ir objektyviai ištirti ligonį; surinkti reumatologinę ir genealoginę anamnezę, įvertinti pažeistų sąnarių būklę, skausmo skalę, funkcinės paciento būklės aktyvumą, ligos aktyvumą, odos ir gleivinių bėrimų pobūdį, įvairių organų pažeidimus dėl reumatinių ligų, kitų ligų sukeltus reumatinius sindromus, sąnarių, krūtinės ląstos radiologinius duomenis, įvertinti laboratorinius kraujo, bendradarbiauti su pirminėje sveikatos priežiūros grandyje dirbančiais gydytojais, diagnozuojant ir gydant reumatines vaikų ligas

Studijų metodai: rezidentas dirba 1 mėnesį VL-VUSK konsultacinėje poliklinikoje. 1) darbas poliklinikoje– ligonio vertinimo, medikamentų skyrimo, įvairių diagnostinių procedūrų atlikimo stebėjimas ir savarankiškas atlikimas; 2) ligonių aptarimas; 3) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas. 4) mokslinio darbo parengimas (pranešimo konferencijoje ir / ar straipsnio/referato) ciklo pradžioje pasirinkta tema.

Minimalus ligonių skaičius per mokymosi laikotarpį:- 100 ligonių su įvairiomis reumatinėmis ligomis, kaulų sąnarių pažeidimo simptomais, skausmais.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas

1. Vaikų reumatologo ir pediatro (šeimos gydytojo) sąveika pirminėje sveikatos priežiūros grandyje. Vaikų reumatinių ligų diagnostikos ir gydymo algoritmai pirminėje sveikatos priežiūros grandyje. Etikos ir deontologijos principai.

2. Reumatinių ligų diagnostikos metodų įsisavinimas ambulatorinėje praktikoje. Kaulų sąnarių sistemos ištyrimas, radiologiniai tyrimai: indikacijos, kontraindikacijos, atsargumo priemonės, atlikimo technika.

3. Reumatinėmis ligomis sergančių vaikų ambulatorinis gydymas. Medikamentinis ir reabilitacinis gydymas

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas.

- A.Raugalė (red.) Vaikų ligos, II tomas, Vilnius, 2003.
- Cassidy Y.T., Petty R.E. Textbook of pediatric Rheumatology, 5th Ed, W.B.Saunders, Philadelphia, 2005.
- A.Raugalė. Klinikinė pediatrijos farmakologija, Vilnius, 1997.
- Nelson. Textbook of Pediatrics, 15 edition, 1996.
- Woo P., Laxer R. M., Sherry D. D. Pediatric in Clinical Practice, Springer 2007.
- Pediatrijos praktikos vadovas, red. A. Raugalė, Vilnius 2012
- www.eMedicine.com, www.uptodate.com – moksliniai straipsniai vaikų reumatologijos klausimais
- Periodinis žurnalas "Pediatrija"

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka:

Rezidento dienyne žymimas kuruotų ligonių sąrašas. Išklausus teorinę dalį bei įvaldžius būtinus praktinius įgūdžius ir atlikus minimalų privalomų išmokti procedūrų skaičių laikoma įskaita (praktinė dalis prie ligonio lovos ir teorinė dalis raštu) ir gaunamas rezidentūros vadovo bei ciklo kuratoriaus parašas

9. Rezidentūros bazė: Vaikų ligoninė, VUL Santariškių klinikų filialas, konsultacinė poliklinika

10. Rezidento vadovai: J. Venalienė (vaikų reumatologė)

VR-Im ir VR-Rud Klinikinė imunologija ir radiologinė ir ultragarsinė reumatinių ligų diagnostika

1. Ciklo pavadinimas Klinikinė imunologija ir radiologinė ir ultragarsinė reumatinių ligų diagnostika

2. Apimtis kreditais po 2, viso 4

3. Ciklo praktinė dalis valandomis 170, teorinė dalis valandomis 10

4. Ciklo tikslai, turinys, studijų metodai

Tikslai: rezidentas turi išmokti suprasti, interpretuoti ir vertinti imunologinių testų rezultatus, įskaitant autoantikūnų, komplemento tyrimus, imunoglobulinų lygį, HLA duomenis. Reikalaujama mokėti vertinti ir interpretuoti vaikų judamojo aparato rentgenologinio, echoskopinio ir kitų vaizdinių tyrimų rezultatus. Rezidentas turi suprasti histopatologinius pakitimus sinovijoje, raumenyse, kauluose, inkstuose, odoje vaikų reumatinių ligų metu. Turi išmokti atlikti ir vertinti sinovinio skysčio tyrimus.

Metodai: darbas turi vykti 2 savaites imunologijos laboratorijoje, kur kartu su gydytoju atliekami imunologiniai ir imunogenetiniai tyrimai, išmokstama juos vertinti, 2 savaitės funkcinės

diagnostikos bei rentgenologijos skyriuose, kur susipažįstama su judamojo aparato rentgenologinių bei ultragarsinių tyrimų metodika, duomenų interpretavimu.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas

Eil.Nr	Temos pavadinimas	Teorinė dalis
1	Imunologiniai ir imunogeneziniai tyrimai reumatologijoje	6
3.	Radiologiniai tyrimai reumatologijoje:	2
4	Ultragarsiniai tyrimai reumatologijoje	2

1. **Imunologiniai ir imunogenetiniai tyrimai reumatologijoje:** autoantikūnų, komplemento sistemos, imunoglobulinų, ląstelinio imuniteto HLA ir kitų tyrimų metodika, atlikimas, interpretavimas.

2. **Radiologiniai tyrimai reumatologijoje:** vaikų judamojo aparato pažeidimų rentgenologinių, KT ir MBR vertinimas ir interpretavimas.

3. **Ultragarsiniai tyrimai reumatologijoje:** vaikų sąnarių ir minkštųjų apiesąnariinių audinių echoskopinio tyrimo metodika, duomenų vertinimas ir interpretavimas.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas.

- A.Raugalė (red.) Vaikų ligos, II tomas, Vilnius, 2003.
- Cassidy Y.T., Petty R.E. Textbook of pediatric Rheumatology, 5th Ed, W.B.Saunders, Philadelphia, 2005.
- Nelson. Textbook of Pediatrics, 15 edition, 1996.
- www.eMedicine.com , www.uptodate.com , www.alergija.lt - moksliniai straipsniai vaikų reumatologijos klausimais
- Aut.kolektyvas, red.Raugalė A. Vaikų ligos, IV t., Vilnius, 2006
- Specializuota skubi pagalba vaikams. Red. L.Chameides, M.H. Hazinski, 1998.
- Nelson Text book of Pediatrics, editor R.E. Behrman, 2000.
- Periodiniai žurnalai: "Pediatrija", „Vaikų pulmonologija ir alergologija“, „Allergy“, „Pediatric Allergology and Clinical Immunology“
- Aut.kolektyvas, red. Basys V. Vaiko priežiūros ir ligų žinynas, 1 (A-L), Vilnius, 2005.
- Adomaitienė D. ir kt. Klinikinės imunologijos įvadas, Vilnius, 2001.
- Dubakienė R. Alergologija (Pagrindai), Vilnius, 2002.
- Holgate ST et al. Allergy, Mosby International Ltd. 2001.

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka:

Rezidento dienyne žymimas stebėtų ir atliktų tyrimų sąrašas ir skaičius. Ciklo pabaigoje po žodinės apklausos gaunamas rezidentūros vadovo bei ciklo kuratoriaus parašas.

9. Rezidentūros bazė: Vaikų ligoninė, VUL Santariškių klinikos,

10. Rezidento vadovai: R. Maleckaitė (klinikinis imunologas, stažas 15 metų), A. Čekuolis (dr., vaikų chirurgas), E. Stašienė (radiologė)

VR-Re Vaikų reumatinių ligų rehabilitacija

1. Ciklo pavadinimas Vaikų reumatinių ligų rehabilitacija

2. Apimtis kreditais 4

3. Ciklo praktinė dalis valandomis 172, teorinė dalis valandomis 8

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	Vaikų reumatinių ligų reabilitacinio gydymo principai	2
2.	Vaikų funkcinio pajėgumo įvertinimas	2
3.	Vaikų fizinės reabilitacijos priemonės	2
4.	Vaikų, sergančių reumatinėmis ligomis, psichologinė ir socialinė rehabilitacija	2

4. Ciklo tikslai, turinys, studijų metodai

Tikslai: susipažinti su vaikų, sergančių reumatinėmis ligomis, reabilitacinio gydymo tikslais, priemonėmis ir principais. Rezidentas turi suprasti komandinio darbo svarbą ir būtinumą bei atskirų komandos narių vaidmenį. Privalo išmokti įvertinti ligonio funkcinį pajėgumą ir išmokti reabilitacijos priemonių, kurias reikia taikyti sergantiems vaikams gydymo įstaigoje, šeimoje, namuose, mokykloje ir bendruomenėje.

Metodai: dirbama vaikų reabilitacijos centre, kur kartu su gydytojais, fizinės terapijos specialistais, psichologais ir socialiniais darbuotojais aktyviai dalyvauja sudarant ligonių reabilitacijos programą, atliekant kineziterapijos, fizinės terapijos, hidroterapijos, ergoterapijos ir psichologinės reabilitacijos procedūras. Dalyvauja pritaikant ortopedinės korekcijos priemones, vertina ligonio funkcinį pajėgumą gydymo pradžioje, jo eigoje ir užbaigus gydymo ciklą. Numato tolimesnės ambulatorinės reabilitacijos priemones.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas

1. **Vaikų reumatinių ligų reabilitacinio gydymo principai:** ankstyvoji reabilitacija, stacionarinė reabilitacija, ambulatorinė reabilitacija. Darbas komandoje.

2. **Vaikų funkcinio pajėgumo įvertinimas:** Keitelio indeksas, modifikuotas Keitelio indeksas, Bartelio indeksas, vaiko sveikatos klausimynas ir kt.

3. **Vaikų fizinės reabilitacijos priemonės:** kineziterapija, masažas, hidroterapija, ergoterapija, fizinės terapijos procedūros.

4. **Vaikų, sergančių reumatinėmis ligomis, psichologinė ir socialinė reabilitacija:** psichologinė diagnostika, psichologinės reabilitacijos metodai, socialinė pagalba.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas.

- A. Raugalė (red.) Vaikų ligos, II tomas, Vilnius, 2003.
- Cassidy Y.T., Petty R.E. Textbook of pediatric Rheumatology, 5th Ed, W.B.Saunders, Philadelphia, 2005.
- Nelson. Textbook of Pediatrics, 15 edition, 1996.
- www.eMedicine.com – moksliniai straipsniai vaikų reumatologijos klausimais
- Periodinis žurnalas "Pediatrija"

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka:

Rezidento dienyne žymimas stebėtų ir atliktų reabilitacinių procedūrų sąrašas ir skaičius. Ciklo pabaigoje po žodinės apklausos gaunamas rezidentūros vadovo bei ciklo kuratoriaus parašas.

9. Rezidentūros bazė: Vaikų ligoninė, VUL Santariškių klinikų filialas, Fizinės medicinos ir reabilitacijos centras, Vaikų reabilitacijos Skyrius Druskininkų „Saulutė“.

10. Rezidento vadovai: J. Raistenskis (dr., doc. Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas)

VR-Sr Suaugusiųjų reumatologijos pagrindai

1. Ciklo pavadinimas Suaugusiųjų reumatologijos pagrindai

2. Apimtis kreditais 4

3. Ciklo praktinė dalis valandomis 170, teorinė dalis valandomis 10

Eil.Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	Jaunų suaugusiųjų su reumatinėmis ligomis priežiūra	5
2.	Retos reumatinės ligos, kuriomis serga vaikai ir	5

	suaugusieji	
--	-------------	--

4. Ciklo tikslai, turinys, studijų metodai

Tikslas: rezidentas turi įgauti patirties dirbdamas su suaugusiųjų reumatologu, kad išmokytų teisingai perduoti jiems ligonius su lėtinėmis vaikų reumatinėmis ligomis, siekiant užtikrinti gydymo tęstinumą. Specialus dėmesys turi būti skiriamas reumatinėms ligoms, išsivystančioms paauglystėje. Mokymosi suaugusiųjų reumatologijos skyriuje laikas reikalingas pagilinti žinias apie tas ligas, kuriomis serga suaugusieji ir vaikai (pav. spondiloartropatijos, sisteminė raudonoji vilkligė) bei apie retas reumatinės ligas. Be to suaugusiųjų reumatologijos klinikos lankymas padidina matytų pacientų skaičių ir ugdo specialisto įgūdžius.

Metodai: rezidentas suaugusiųjų reumatologijos skyriuje dirbdamas su reumatologu ir kuruodamas ligonius įsisavina bendruosius suaugusiųjų reumatinių ligų gydymo principus, dalyvauja diagnostinėse ir gydomosiose procedūrose, susipažįsta su suaugusiųjų judamojo aparato rentgenologinių, echoskopinių ir kitų tyrimų ypatumais.

5. temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas

1. **Jaunų suaugusiųjų priežiūra:** jaunų žmonių reumatinės ligos, jų diagnostika, gydymas. Ligų, išsivysčiusių vaikystėje, gydymo suaugusiųjų klinikoje ypatumai.

2. **Retos reumatinės ligos, kuriomis serga vaikai ir suaugusieji:** spondiloartropatijos, vaskulitai, degeneracinės ligos, sisteminė sklerozė ir kt.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas.

Rheumatology/J.H.Klippel, P.P.Dieppe, Mosby, 2001

Oxford Textbook of Rheumatology /ed. P.J.Madison, Pxford University Press, 2002

Oxford Handbook of Rheumatology /ed. A.Hakim, G.Clune, 2004

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka: Rezidento dienyne žymimas stebėtų ir kuruotų ligonių sąrašas, dalyvautų diagnostinių bei gydomųjų procedūrų bei intervencijų skaičius. Ciklo pabaigoje po žodinės apklausos gaunamas rezidentūros vadovo bei ciklo kuratoriaus parašas

9. Rezidentūros bazė: Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos reumatologijos skyrius.

10. Rezidento vadovai: I.Butrimienė (, profesorė, dr., reumatologė)

VR-PD Pedagoginio darbo įgūdžiai

1. Ciklo pavadinimas..... Pedagoginio darbo įgūdžiai
2. Apimtis kreditais.....0
3. Atliekamas per visą rezidentūros trukmę

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Rezidentas turi išmokti suplanuoti, parengti mokomąją medžiagą, perskaityti mažiausiai tris žodinius pranešimus gydytojams rezidentams ar slaugytojams, praveisti praktikos darbus ar seminarus studentams, slaugytojams, ligoniams ar jų tėvams vaikų reumatinių ligų temomis, arba paruošti populiary straipsnį į periodinę spaudą pasirinkta tema apie vaikų reumatines ligas.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

Rezidentas pats pasirenka jį dominančią temą (vaikų reumatinių ligų klinika, diagnostika, gydymas, profilaktika) arba rezidento vadovas parenka reikalingą temą.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių programos).

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (nurodomas tos literatūros egzempliorių skaičius bibliotekoje).

1. Aut.kolektyvas, red.Raugalė A. Vaikų ligos, IV t., Vilnius, 2006
2. Specializuota skubi pagalba vaikams. Red. L.Chameides, M.H. Hazinski, 1998.
3. Nelson Text book of Pediatrics, editor R.E. Behrman, 2000.
4. www.emedicine.com, www.aai.lt, www.alergija.lt
5. Woo P., Laxer R. M., Sherry D. D. Pediatric in Clinical Practice, Springer 2007.
6. Pediatrijos praktikos vadovas, red. A. Raugalė, Vilnius 2012
7. Periodiniai žurnalai: "Pediatrija", „Vaikų pulmonologija ir alergologija“, „
8. Aut.kolektyvas, red. Basys V. Vaiko priežiūros ir ligų žinynas, 1 (A-L), Vilnius, 2005.
9. Adomaitienė D. ir kt. Klinikinės imunologijos įvadas, Vilnius, 2001.
10. Cassidy Y.T., Petty R.E. Textbook of pediatric Rheumatology, 5th Ed, W.B.Saunders, Philadelphia, 2005.
11. Nelson. Textbook of Pediatrics, 15 edition, 1996.

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka.

Rezidentas pateikia rezidentūros vadovui paskaitos konspektą, praktikos darbų aprašymą ar straipsnį, perskaito paskaitą ar praveda praktikos darbus, kurių kokybę įvertina vadovas. Ciklo pabaigoje gaunamas rezidento vadovo parašas.

9. Rezidentūros ciklo bazė: Vaikų liginė, VUL Santariškių klinikų filialas

VR-MD Mokslinio darbo įgūdžiai

1. Ciklo pavadinimas..... Mokslinio darbo įgūdžiai
2. Apimtis kreditais.....0
3. Atliekamas per visą rezidentūros trukmę
4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Rezidentas vadovo priežiūroje turi įgauti patirties rinkti ir sintezuoti literatūros duomenis, išmokti planuoti, vykdyti, vertinti ir paruošti spaudai mokslinius straipsnius. Rezidentas turėtų būti iniciatyvus, bendraudamas su vadovu, rengdamas mokslinius projektus, kurių tikslas būtų įgyti aukštesnį mokslinį laipsnį. Projektas galėtų būti vykdomas bazinių mokslų padalinyje, kitame moksliniame centre ar užsienio klinikoje. Rezidentas turi suprasti vykdomų mokslinių tyrimų alergologijos ir klinikinės imunologijos srityje svarbą, dalyvauti ir prisidėti prie klinikinių ir/ar eksperimentinių tyrimų. Žinoti ir panaudoti medicininės informacijos šaltinių kritinio vertinimo principus, išmokti naudotis informacinėmis duomenų bazėmis.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

Rezidentas pats pasirenka jį dominančią temą (vaikų reumatinių ligų klinika, diagnostika, gydymas, profilaktika) arba rezidento vadovas parenka reikalingą temą. Rezidentas su vadovu suderina ir sudaro mokslinio darbo planą, dirba savarankiškai, vienas ar bendradarbių grupėje.

6. Privalomų ar pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas.

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas – pagal tematiką.

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka:

Rezidento dienyne atžymima mokslinio darbo tematika ir planuojama produkcija (straipsnis, mokslinis pranešimas). Reikalaujamas minimumas – viena publikacija žurnale ir vienas žodinis ar stendinis pranešimas nacionalinėje ar tarptautinėje konferencijoje. Įvykdžius numatytą mokslinio darbo planą gaunamas rezidentūros vadovo parašas.

9. Rezidentūros ciklo bazė: Vaikų ligoninė, VUL Santariškių klinikų filialas.

PR-Pas. Pasirenkamieji ciklai

1. Ciklo pavadinimas Pasirenkamieji ciklai (vaikų otorinolaringologija, dermatologija, vaikų pulmonologija ir alergologija, vaikų nefrologija)
2. Apimtis kreditai 4
3. Ciklo praktinė dalis valandomis.....128, teorinė dalis valandomis....32
4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.
5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

Rezidentas gali rinktis vieną iš keturių ciklų:

1. Vaikų otorinolaringologija. Rezidentas gali gilinti žinias vaikų otorinolaringologijoje. Smulkiau analizuojama ausų, nosies ir gerklės ligų diferencinė diagnostika, šių ligų sąsaja su reumatinėmis ligomis.
  2. Pulmonologija ir alergologija. Rezidentas gali gilinti žinias vaikų pulmonologijoje-alergologijoje. Smulkiau analizuojamos vaikų ūminės ir lėtinės plaučių ligos, būdingos sergantiems reumatinėmis ligomis.
  3. Klinikinė dermatologija. Rezidentas įgauna reikalingų žinių, išmokdamas diferencijuoti įvairias odos ligas. Gilina žinias odos ligų diagnostikos ir gydymo srityse.
  4. Vaikų nefrologija. Rezidentas gilina žinias vaikų nefrologijoje, inkstų pažeidimus reumatinių ligų metu. Išmoksta gydymo taktikos, susipažįsta su tolimesniu ligonių stebėjimu, grėsmingos sveikatos būklės atpažinimą.
6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių programos).
- Ciklas pasirenkamas.
7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (nurodomas tos literatūros egzempliorių skaičius bibliotekoje).

1. Aut.kolektyvas, red.Raugalė A. Vaikų ligos, IV t., Vilnius, 2006
2. Specializuota skubi pagalba vaikams. Red. L.Chameides, M.H. Hazinski, 1998.
3. Nelson Text book of Pediatrics, editor R.E. Behrman, 2010.
4. www.emedicine.com, www.aai.lt, www.alergija.lt

5. Periodiniai žurnalai: "Pediatrija", „Vaikų pulmonologija ir alergologija“, „Allergy“, „Pediatric Allergology and Clinical Immunology“
6. Aut.kolektyvas, red. Basys V. Vaiko priežiūros ir ligų žinynas, 1 (A-L), Vilnius, 2005.
7. Pediatric Otolaryngology I ir II t. C. D. Bluestone ir kt., 2003.
8. Adomaitienė D. ir kt. Klinikinės imunologijos įvadas, Vilnius, 2001.
9. Dubakienė R. Alergologija (Pagrindai), Vilnius, 2002.
10. Holgate ST et al. Allergy, Mosby International Ltd. 2001.

Priedas A

VAIKŲ REUMATINĖS LIGOS

ikų uždegiminės reumatinės ligos

Jaunatviniai artritai

Jaunatvinis idiopatinis artritas

Artritai, susiję su infekcija

Septinis artritas, osteomielitas

Reaktyvūs artritai

Ūminis reumatas

Enterogeninis/urogeninis

Koksitas

Jungiamojo audinio ligos

Sisteminė raudonoji vilkligė

Jaunatvinis dermatomiozitas

Skleroderma ir skleroderminiai sindromai

Sisteminė sklerozė

Lokali skleroderma

Eozinofilinis fascitas

Mišri jungiamojo audinio liga

Pirminiai vaskulitai

Mazginis poliarteritas

Kavasaki liga

Mikroskopinis mazginis poliarteritas

Henoch-Schonlein purpura

Hipersensytivus vaskulitas

Alerginė granulomatozė

Vegenerio granulomatozė

Takajasu arteritas

Kiti

Imunodeficitinės būklės, susiję su artritu ir jungiamojo audinio ligomis

Komplemento komponentų deficitas

Antikūnų deficito sindromai

Ląstelių sukelti deficitai

Neuždegiminės ligos

Idiopatinio skausmo sindromai

Refleksinė simpatinė distrofija

Augimo skausmai

Fibromialgija ir difuzinis skausmas

Osreoporozė

Eritromelagia

Sindromai, susiję su padidintu krūviu

Girnelės chondromaliacija

Medialinės raukšlės sindromas

Stresiniai lūžiai

Tenisininko ranka, tenosinovitas

Blauzdų antkaulio skausmai

Sindromai, susiję su trauma

Nuslinkusi šlaunikaulio galvutė

Disekuojantis osteochondritis

Trauminis artritas, trauma

Įgimtas nejautrumas skausmui

Nušalimo artropatija

Skausminiai sindromai, pažeidžiantys nugarą, krūtinę, kaklą

Spondilitas ir spondilolistezė

Tarslankstelinio disko išvarža

Paslankus šonkaulis

Kostochondrozė

Tortikolis

Discitas

Scheuermann-Mau liga

Skeleto displazijos

Generalizuotos displazijos

Epifizinės displazijos

Osteochondrozės (osteochondropatijos)

Leg-Calve-Pertes liga

Osgood-Schlatter liga

Thiemann liga, Kohller liga

Freiberg liga

Įgimtos jungiamojo audinio ligos

Gerybinis sąnarių hiperomobilumas

Osteogenesis imperfecta

Ehlers-Danlos syndrome

Cutis laxa

Elastic pseudoxanthoma

Marfan syndrome

Kaupimo ligos

Mucopolysaccharidosis

Mucopolysaccharidosis

Sphingolipidosis

Metabolinės ligos

Osteoporosis

Rickets

Scurvy

Hypervitaminosis A

Gout

Ochronosis

Kashimoto-Beko disease

Seleni disease

Fluorosis

Amiloidosis

Sisteminės ligos su judamojo aparato pažeidimu

Hemoglobinopathy

Hemophilia and other hemorrhagic diatheses

Diabetes mellitus and other endocrine diseases

Hyperlipoproteinemia

Pseudohypoparathyroidism

Acute hypertrophic osteoarthropathy

Sarkoidozė

Chromosominės ligos

Hiperostožė

Kūdikių kortikalinė hiperostožė (Caffey liga)

Kitos

Neoplazmos

Leukemijos/limfomos

Neuroblastoma

Pirminiai judamojo aparato augliai